

Caro Verlaan
directeur CZ zorgkantoor

Jan-Kees van Wijnen
bestuurder tanteLouise

EEN ANDERE WERELD MET ANDERE OPLOSSINGEN

Coincide organiseerde van 15 tot 24 maart een studiereis 'wonen en zorg' naar het land van de rijzende zon. Een mooie gelegenheid om een kijkje te nemen in een omgeving waar de vergrijzing die ons te wachten staat, nu al realiteit is. Hoewel de zon zich nauwelijks liet zien, was de studiereis fantastisch. Heel mooi om te zien hoe de zorg in een totaal andere context georganiseerd wordt en welke inspiratie dat oplevert voor een land als Nederland.

*"Ouderen blijven
zichtbaar deel uitmaken
van de samenleving."*

Inspiratie uit een ander zorgsysteem

In het kader van de strategische samenwerking op het gebied van innovatie in de ouderenzorg, schreven CZ zorgkantoor en tanteLouise zich gezamenlijk in voor deze studiereis. Al snel leerden we meer over de Japanse cultuur, de zorgfinanciering en het socialezekerheidsstelsel van dit prachtige land.

Een uniek pensioenstelsel: ouderen blijven werken

Hoewel we vooraf al veel informatie hadden ontvangen, keken we elkaar verbaasd aan toen onze gids uitlegde hoe het Japanse pensioenstelsel werkt. Het inkomen stijgt in Japan tot 55 jaar, maar daalt daarna jaarlijks met ongeveer 10% tot de pensioengerechtigde leeftijd van 65. Het resterende bedrag is vaak niet genoeg om van te leven, waardoor veel ouderen ook na hun pensioen moeten blijven werken. Vaak nemen ze simpele banen aan, zoals helpen bij het oversteken van schoolkinderen, het beheren van parkeerplaatsen of het inpakken van boodschappen in supermarkten. Hierdoor blijven ouderen zichtbaar deel uitmaken van de samenleving, en blijven ze fysiek fit.

Gezonde eetgewoonten: Japans geheim voor vitaliteit

Daarnaast dragen de gezonde Japanse eetgewoonten bij aan een laag obesitaspercentage van slechts 4%, terwijl dat bij ons meer dan 20% is. Dit factor 5 verschil verklaart dat aan overgewicht gerelateerde klachten in Japan veel minder vaak voorkomen.

Dementie en arbeid: een opvallend verschil

Wat betreft dementie zijn de verschillen tussen beide landen kleiner. Vanwege het eerdergenoemde verschil

in sociale zekerheid blijven ook mensen met dementie in Japan werken om hun pensioentoeelage aan te vullen. In Nederland is dat niet het geval. Met het toenemende aantal mensen met dementie en de arbeidsmarkt die niet meegroeit in ons land, is het interessant om te onderzoeken wat mensen met dementie in Japan doen. Dit kan ons inzicht geven in hoe mensen met dementie kunnen blijven participeren in de samenleving.

'The Restaurant of Mistaken Orders'

Op het menu stond ook een lezing van de oprichters van 'The restaurant of mistaken orders' (www.mistakenorders.com). Een innovatief concept waarbij mensen met dementie de klanten van een restaurant bedienen en de acceptatie van fouten met elkaar vieren. Een heel mooi voorbeeld van de kracht van het creëren van inclusieve gemeenschappen en het vinden van vreugde in onvolkomenheden. We zagen filmpjes van de dagelijkse gang van zaken in het restaurant, zelfs de muziek werd uitgevoerd door mensen met dementie. Zo verbaasd als we waren over de Japanse sociale wetgeving, zo vastberaden waren we nu: het concept 'restaurant misverstand' moeten we mee terug nemen naar Nederland!

Restaurant misverstand op de tafel bij tanteLouise

Al napratend ontstond al snel het idee om dit concept te implementeren in de eetgelegenheden op de woonzorglocaties van tanteLouise. Hoe mooi zou het zijn als kinderen en kleinkinderen in het weekend komen eten en dat onze bewoners, hun (groot)ouders, helpen met de bediening? Inmiddels zijn de voorbereidingen in volle gang. De eerste locatie waar we dit sympathieke Japanse initiatief willen introduceren, is Hof van Nassau in Steenbergse. ○

Caro Verlaan

Jan-Kees van Wijnen

